Interpellatie raadsvergadering 30 januari 2023

	Interpellant, fractie en onderwerp
1.	**Dhr. Heutink (PVV), dhr. Tillema (D66) en mevr. Visser-Voorn (EA) – inz. rapport veelaanvragers**

1. Dhr. Heutink (PVV), dhr. Tillema (D66) en mevr. Visser-Voorn (EA) – inz. rapport veelaanvragers

1. Graag zien wij alle vragen die de fracties van de PVV, EnschedeAnders en D66 hebben gesteld in de actualiteitenraad van 23-01-2023 alsnog naar waarheid en relevant aan de bijbehorende inleiding beantwoord worden door de burgemeester. De vragen uit de actualiteitenraad zijn bijgevoegd aan het interpellatievoorstel.
2. Kan de burgemeester uitleggen hoe het kan dat de rechtbank van oordeel is dat er door de klachtencommissaris gezocht zou zijn naar een reden om het rapport in te trekken?
3. Kan de burgemeester verklaren hoe het kan dat uit de tijdlijn van de uitspraak duidelijk wordt dat er met het functioneren van de betreffende ambtenaar niets mis was totdat het MT werk en inkomen zich heeft bemoeid met de uitkomst van het onderzoek (“levert niets op behalve een politieke rel.”)
4. Wie heeft er nader onderzoek gedaan naar de gemeenten die door de onderzoekster zijn opgevoerd in het rapport?
5. Wie heeft / hebben in het hele proces voorafgaand aan het intrekken van het rapport en daaropvolgende arbeidsconflict de suggestie gedaan om het ontbreken van transcripten aan te voeren als reden om het functioneren van een medewerker ter discussie te stellen?
6. Heeft de medewerker erkend dat zij, naar mening van de klachtencommissaris, fouten in de onderzoeksmethodiek heeft gemaakt? Zo ja, waaruit blijkt dat?
7. Hoe strookt het statuut van de klachtencommissaris en de daarmee onafhankelijke positie van dit instituut met het feit dat de afdeling werk en inkomen een expliciete mening heeft gegeven over de conclusies van het rapport in het MT-werk en inkomen?
8. Heeft de burgermeester in het kader van zorgvuldigheid en goed bestuur de informatie waarop door de burgemeester op basis van een mondelinge afspraak “geheimhouding” is gelegd eerst geverifieerd (hoor en wederhoor) bij de onderzoeker? Zo ja, hoe, wanneer en op welke wijze? Zo nee, waarom niet?
9. Wat maakt dat een ambtenaar (KC) überhaupt in de gelegenheid is gesteld om zich negatief uit te laten over een andere ambtenaar, en de andere ambtenaar geen gelegenheid heeft gehad haar kant van het verhaal te vertellen?
10. Hoe luidt het feitenrelaas van de onderzoeker? De gemeenteraad ontvangt graag ook het feitenrelaas van de onderzoeker, door haarzelf.
11. Uit de uitspraak van de rechter blijkt dat de KC geen tijd heeft om operationeel leiding te geven, en dat deze stijl haar niet past. Ook geeft ze aan niet de ambitie te hebben om deze noodzakelijke operationele aansturing voor haar rekening te nemen. Wat betekent dit voor de positie van de KC? Voldoet de KC wel aan het klachtenprofiel?

ACTUALITEITENRAAD 23-01-2023

4. Hidde Heutink (PVV) – inz. rapport veelaanvragers

In de beantwoording op de schriftelijke vragen staat dat de reden van intrekken zou zijn dat het onderzoek niet verricht is volgens de standaarden die daarvoor zouden staan. Echter, blijkt dat de klachtencommissaris al eerder onder druk was gezet. Immers, uit de uitspraak van de rechtszaak blijkt

dat het MT Werk en Inkomen bang was voor een politieke rel, en dat de klachtencommissaris geen zin had in die politieke rel, en daarom het stuk niet definitief gemaakt heeft.

1. Kan het college zich voorstellen dat de ambtelijke en politieke druk vanwege de hoeveelheid vragen dusdanig groot werd dat de klachtencommissaris de oren heeft laten hangen naar de afdeling werk en inkomen en het daarom maar op de onderzoekskwaliteit heeft gegooid? Zo nee, waarom niet?

Dan wil de PVV het hebben over de brief van de burgemeester aan het presidium van 27 januari 2022. Hierin wordt gesteld dat er geen ambtelijke of politieke druk is uitgeoefend. Nu blijkt dat het rapport in het MT werk en inkomen is besproken en daarin werd duidelijk werd gemaakt dat dit rapport tot niets zou leiden behalve een politieke rel. De KC geeft vervolgens aan in een e-mail richting de onderzoeker dat zij daar niet op zit te wachten. Daarop wordt besloten dat het rapport alleen onderdeel van het gesprek is.

2. Hoe kan de burgemeester op 27 januari 2022 tegen het presidium zeggen dat er geen ambtelijke of politieke druk is uitgeoefend? En dan met inachtneming van de mails van de klachtencommissaris van 2 juni 2021?

Tot slot over het ontbreken van de transcripten. Op basis van dit alles zijn niet alleen de onderzoeker in zwaar diskrediet gebracht en is het rapport teruggetrokken. 1Twente heeft onderzoek gedaan naar de drie gemeenten die de onderzoeker opvoert in het rapport. Twee van deze gemeenten beschrijven een werkwijze die een op een overeenkomt met wat er in wat de onderzoeker in het rapport heeft geschreven. Als dit waar is, blijft er dus niets heel van dit hele verhaal, ontstaat er dus een hele rare situatie want dan is er op inhoud met het rapport niets mis. Dan hebben we dus een onderzoekster die haar werk goed heeft gedaan. Vervolgens heeft de gemeente deze keihard laten vallen. Tot slot is er dus een belangrijk rapport, die inhoudelijk klopt, ingetrokken. En dit met de reden dat er alles op alles is gezet om een politieke rel te voorkomen.

3. Wat vindt het college hier nou van?

5. Margriet Visser (EA) – inz. rapport veelaanvragers
Uit de publicaties van 1Twente en de rechterlijke uitspraak blijkt dat de KC en de burgemeester de gemeenteraad op 14 december 2021 onjuist hebben ingelicht. Dat is voor Enschede Anders reden om de volgende vragen te stellen:

Volgens de KC en de burgemeester is er geen ambtelijke of bestuurlijke inmenging geweest in haar besluit om het rapport veel aanvragers in te trekken. Echter uit publicaties van 1Twente blijkt dat de afdeling W&I zich met de inhoud en het proces heeft bemoeid. Uit de uitspraak van de rechter blijkt dat het rapport na een MT overleg tussen de KC en W&I is ingetrokken. Ook in de schriftelijk beantwoording geeft het college aan dat het rapport tussen de KC en W&I is ingetrokken omdat W&I had aangegeven dat de mensen die de onderzoeker in de kader van het onderzoek heeft gesproken, niet heeft bestaan. Uit het feitenrelaas van het college blijkt dat het rapport door de KC naar aanleiding van deze informatie is ingetrokken. Uit publicaties van 1Twente wordt duidelijk dat de onderzoeker de medewerkers van andere gemeenten wel degelijk heeft gesproken.

1. Waarom heeft de KC het Presidium op 14 december 2021 onjuist geïnformeerd en waarom heeft de afdeling W&I gebeld met gemeenten en de mensen die de onderzoeker gesproken heeft en wat maakt dat de KC op informatie van de afdeling W&I is afgegaan bij het intrekken van het rapport?

Uit de rechterlijke uitspraak blijkt KC in haar stijl van leidinggeven uitgegaan is van een zelfstandig opererend team terwijl de afdeling veel meer (operationele) sturing nodig had. De KC heeft aangegeven daar de tijd niet voor te hebben en dat deze operationele stijl van leidinggeven haar niet lag. Tijdens de teamontwikkeling hebben medewerkers en de KC voor wat betreft hun werkzaamheden verantwoording afgelegd aan de medewerkers van de Juridische afdeling. Daarnaast heeft de onderzoeker ook verantwoording moeten afleggen aan de manager W&I, zo blijkt uit de rechterlijke uitspraak.

2. Waarom moesten de KC en haar medewerkers verantwoording afleggen aan de medewerkers van de Juridische afdeling en hoe verhoudt dit zich tot de onafhankelijke positie van de KC en haar medewerkers?

Het college geeft aan de uitspraak te betreuren en op onderdelen verrast te zijn.
3. Op welke onderdelen is het college verrast en waarom?

6. Gertjan Tillema (D66) – inz. rapport veelaanvragers
Al geruime tijd willen verschillende raadsleden met de onderzoekster van het onderzoek 'veelaanvragers' van het klachtencommissariaat in gesprek. Echter: dat kan de positie van haar ten opzichte van de gemeente verslechteren. En dat terwijl er toch een aantal zaken zijn die om opheldering vragen. Zoals de bewering van de klachtencommissaris dat: "De Klachtencommissaris is in gesprek gegaan met de onderzoeker, die de fouten heeft erkend." (Bijeenkomst 14 december 2021)
Een ander punt waar we graag de andere kant van het verhaal zouden horen is de onderstaande uitspraak van de klachtencommissaris:
"Daaruit bleek dat van de drie geïnterviewde personen één nooit bij de betreffende gemeente had gewerkt, één bij een andere afdeling werkte en dat van één persoon geen gegevens waren genoteerd en deze persoon niet terug te vinden was." (Wederom bijeenkomst 14 december)
Die uitspraak strookt niet met uitspraken op een ander moment, waar medewerkers onvindbaar waren, aldus W&I. En het strookt ook niet met de bevindingen van 1Twente. Wellicht kan de onderzoekster hier duidelijkheid verschaffen.
De rechter heeft inmiddels uitspraak gedaan en heeft geconstateerd dat de gemeentesecretaris de onderzoekster monddood heeft gemaakt. Dit, in combinatie met de gevolgen voor de onderzoekster in het geval ze met raadsleden gaat praten, maakt dat de onderzoekster nergens heen kan met haar kant van het verhaal. Daarnaast kan de raad haar controlerende taak niet uitoefenen.

Vraag 1:
In het schrijven van de burgemeester aan het presidium d.d. 27 januari 2022 geeft hij aan geen gesprek meer te faciliteren met medewerkers van het klachtencommissariaat. Hoe kijkt het college nu tegen dit standpunt aan?
De burgemeester stelt in de brief 27 januari 2022:
"De bemoeienis van de Raad met de interne processen, zoals bijvoorbeeld de gekozen onderzoeksmethodiek, binnen het KC staat op gespannen voet met de ook door de Raad in grote meerderheid zo gewenste onafhankelijkheid."
Aangetoond is dat W&I zich meermaals heeft bemoeid met het onderzoek en de wijze waarop dit is uitgevoerd (de gekozen onderzoeksmethodiek).

Vraag 2:
Waarom is de burgemeester van mening dat de raad wel mort aan de onafhankelijkheid van de klachtencommissaris, maar de inmenging door Werk & Inkomen daar niet toe leidt?